

EduAlter

**MEMÒRIA
EDUALTER (EDUCACIÓ ALTERNATIVA)
2002**

<http://www.edualter.org>
edualter@pangea.org

L'Associació Edualter (Educació Alternativa) va ser creada l'any 1999, amb els objectius de sensibilitzar i contribuir a una tasca pedagògica activa per afavorir actituds solidàries i de compromís, promoure l'ús de les telecomunicacions i la informàtica entre persones i organitzacions que treballen per una educació alternativa fomentant la perspectiva de educació per a la pau, el desenvolupament i la interculturalitat.

L'activitat central de l'associació és la dinamització, coordinació i gestió de la Xarxa Telemàtica de Recursos d'Educació per a la Pau, el Desenvolupament i la Interculturalitat (<http://www.edualter.org>), un projecte que té com a finalitat oferir informació i materials didàctics sobre aquests temes al professorat de primària i secundària, així com a totes aquelles persones que treballen en l'àmbit de l'educació no formal i la sensibilització des del món associatiu.

La Xarxa Telemàtica de Recursos d'Educació per a la Pau, el Desenvolupament i la Interculturalitat és un projecte que funciona des de l'any 1997. Durant els primers dos anys va ser impulsat per tres entitats: la Federació Comunicació per a la Cooperació, l'Associació Solidaritat per al Desenvolupament i la Pau (SODEPAU) i el Seminario de Educación para la Paz de la Asociación Pro-Derechos Humanos (SEDUPAZ-APDH), però a mesura que el servei es va anar consolidant, la complexitat de gestió i coordinació va fer necessària la creació d'una entitat autònoma que dugués a terme aquestes tasques.

Actualment la Xarxa Telemàtica d'Edualter compta amb més de 190.000 visites, segons consta en el comptador de la pàgina principal, la qual cosa ens indica un augment considerable en la utilització del servei (que actualment té una mitjana de 169,4 consultes diàries), tal com es pot veure en el quadre següent.

ACTIVITATS REALITZADES

Evolució de les consultes al servei de la Xarxa de Recursos d'Educació per a la Pau, el Desenvolupament i la Interculturalitat

Any	Número de consultes realitzades	Total de consultes al comptador	Mitjana de consultes diàries
1997	9.500	9.500	26
1998	18.650	28.150	51
1999	20969	49.119	57,4
2000	34.670	83.789	94,9
2001	45.368	129.157	124,2
2002*	36.658	165.815	139,3

* Dades a 18 de setembre de 2002

La llista de subscriptors/es d'Edualter està formada actualment per 830 persones. Aquesta és una llista que funciona per autosubscripció, i totes les persones inscrites reben un informe mensual sobre les novetats que anem introduint a la pàgina Web (nous materials, campanyes, activitats, etc.). Al llarg d'aquest període hem enviat 6 informes explicant les novetats que hem anat introduint a la pàgina web i que descrivim a continuació.

Hem dut a terme un treball de recerca, sistematització i catalogació dels materials didàctics existents al centre de documentació d'Intermón, així com una recerca a través d'internet dels materials existents al CIDOB i al Centre de Documentació Artur Martorell de l'Institut Municipal d'Educació, la qual cosa ens ha permès ampliar la base

de dades bibliogràfica, que actualment compta amb 724 referències. Més endavant detallem els materials fitxats al llarg del període que comprén aquest informe.

Durant aquest temps hem elaborat propostes didàctiques al voltant de diferents temes, en col.laboració amb diverses entitats i persones, i hem dinamitzat quatre campanyes de sensibilització, tal com detallem a continuació.

Materials didàctics elaborats i introduïts a Edualter

- La Interculturalitat a través dels Mitjans Audiovisuals. Drac Màgic, Edualter i Fundació Jaume Bofill. <http://www.pangea.org/edualter/material/intcine/index.html>
- La pau a través dels Mitjans Audiovisuals. Drac Màgic, Edualter i Fundació Jaume Bofill. <http://www.pangea.org/edualter/material/pau/pau.htm>
- Proposta didàctica sobre el Deute Extern. Xavier Montagut, Anna Gallart i Mertixell Sedó. <http://www.pangea.org/edualter/material/deute/index.htm>
- Seguretat Alimentària. Anna Gallart i Meritxell Sedó. <http://www.pangea.org/edualter/material/alimentaria/index.htm>
- La Cultura Maia. Mònica Bertran i Coma. <http://www.pangea.org/edualter/material/maya/home.htm>
- Proposta didàctica sobre el conflicte a l'Afganistan. Seminari Permanent d'Educació per a la Pau de Badalona <http://www.pangea.org/edualter/material/afganistan/didactic.htm>
- Dels atemptats de l'onze de setembre del 2001 a l'operació "Llibertat Duradora". Anna Bastida, Universitat de Barcelona, Departament de Didàctica de les Ciències Socials <http://www.pangea.org/edualter/material/afganistan/anna.htm>

Campanyes realitzades

- Dia escolar de la noviolència i la pau -DENIP (30 de gener): Afganistan. <http://www.pangea.org/edualter/material/afganistan/index.htm>
- Dia internacional de la dona treballadora (8 de març): Violència de Gènere i Masculinitat <http://www.pangea.org/edualter/material/masculinitat/index.htm>
- Dia per a l'eliminació de la discriminació racial (21 de març): Les diverses cares del racisme, el cas de El Ejido. <http://www.pangea.org/edualter/material/ejido/index.htm>
- Dia de la Terra (22 d'abril): Seguretat Alimentària <http://www.pangea.org/edualter/material/alimentaria/index.htm>

Referències introduïdes a la base de dades bibliogràfica

- El alumnado extranjero: un reto educativo. BLANCO BARRIOS, MARINA
- El poble gitano i l'educació. MÉNDEZ, C.; JIMÉNEZ, D. SOLER, E.
- Igualtat per viure, diversitat per conviure. ÀREA PEDAGÒGICA DE SOS RACISME
- El vecino de enfrente. Guía del profesor. MEDICUS MUNDI ANDALUCÍA
- Els truquen a la porta. LUQUE, CARMEN
- La inmigración en España. PAJARES, MIGUEL
- Las migraciones contemporáneas. BLANCO, CRISTINA
- Musulmanes en Barcelona. Espacios y dinámicas comunitarias. MORERAS, JORDI
- Proyecto educación intercultural. Nivel 1. PÉREZ ESCOBAR, MARÍA JESÚS
- Som iguals, som diferents. VIVES, NÚRIA
- Quinzemans. Recull de contes interculturals per l'escola. DURAN, TERESA

- Las migraciones contemporaneas. BLANCO, CRISTINA
- Musulmanes en Barcelona. Espacios y dinámicas comunitarias. MORERAS, J.
- Som iguals, som diferents. VIVES, NÚRIA
- Negociaciones nuestras de cada día. CORIA, CLARA
- Colección folletos informativos. MANOS UNIDAS. VV.AA.
- Una Hija No Es Un Hijo. VON THADDEN, WIEBKE
- 11/09/2001. CHOMSKY, NOAM
- Informe Lugano. GEORGE, SUSAN.
- Cartas A Mi Primilla Clara. JURADO SOTO, JUAN JOSÉ
- Diversidad Cultural e Igualdad Escolar. AGUADO ODINA, M. TERESA
- Educación multicultural. Su teoría y su Práctica. AGUADO ODINA, M. TERESA
- El racismo en la sociedad actual. ÁREA PEDAGÓGICA DE SOS RACISME CATALUNYA
- Desarrollo Y Poder. VV.AA.
- Desarrollo Y Derechos Humanos. VV.AA.
- Reflexiones sobre ética i cooperación para el desarrollo. ALMANSA, FERNANDO
- Conversión de deuda por proyectos de desarrollo. TAMARIT, ISABEL
- Conflictos armados y pobreza TAMARIT, ISABEL
- Desarme y desarrollo. ROMEVA, RAUL
- Educación ahora: rompamos el círculo de la pobreza. ARIAS, M.
- África, retos y esperanzas. PÉREZ PLANO, JOSÉ
- El derecho a ser niño. SENILLOSA, I.
- El proceso de globalización mundial. VV.AA.
- Comercio justo, consumo responsable. MARTÍNEZ OROZCO, S.
- Altruismo, mercado y poder. SANAHUJA, JOSÉ ANTONIO
- ¿Neoliberalismo o Democracia?. MACEWAN, ARTHUR
- Crecimiento económico con equidad. VV.AA.
- El África que viene. VV.AA.
- 100 imágenes de un mundo desigual. SUTCLIFFE, BOB
- La realidad de la ayuda 2000/2001. FANJUL, G. (Coord.)
- La realidad de la ayuda 2001/2002. FANJUL, G. (Coord.)
- De Jomtien a Dakar. ANGULO, GLORIA
- África ante el nuevo milenio. VV.AA.
- Globalización, apuntes de un proceso. CASALS, CARLES
- Rompiendo fronteras: una visión positiva. MAS, C.
- Las minas antipersona. QUINTANA, E.
- Relaciones norte-sur. conceptos clave. CASADO, M.
- 10 preguntas por África. SARRI, A.
- Por una vida digna, adiós a las armas. VV.AA.
- Educación ahora. VV.AA.
- Derechos de la infancia. VV.AA.
- África al Sur del Sáhara. VV.AA.
- Medio ambiente y desarrollo. VV.AA.
- Comercio justo, consumo responsable. VV.AA.
- Educación multicultural. Bases teórico prácticas. AGUADO ODINA, TERESA; JIMENEZ FERNÁNDEZ, CARMEN; JIMENEZ FRÍAS, ROSARIO
- Quan viatjar no és un plaer. REIG-CHANNNA, DOLORS (COORD.)
- Cuéntaselo. Cuentos Interculturales de Tradición Oral. Colección Entreculturas número 1. APIC ASOCIACIÓN PRO-INMIGRANTES DE CÓRDOBA.
- Famílies. Títol original: That's Family. WOMEN'S INTERNATIONAL MEDIA, ESTATS UNITS. Traduït per la Fundació Jaume Bofill.
- Construir la paz. Una aproximación didáctica a la reconstrucción posbélica. Guías didàcticas de educación para el desarrollo. CENTRO DE INVESTIGACIÓN PARA LA PAZ. (CIP). FUNDACIÓN HOGAR DEL EMPLEADO.

- Hiru txandatan el método de los tres turnos. Guía didáctica para educadores. ELKARRI (MOVIMIENTO SOCIAL POR EL DIÁLOGO Y EL ACUERDO).
- La caverna. SARAMAGO, JOSÉ. Barcelona, Edicions 62, El Balancí, 394, 2001. 285 pàg.
- La Consulta Social del Deute Extern a Catalunya. XARXA CIUTADANA PER L'ABOLICIÓ DEL DEUTE EXTERN. Col.lecció Polítiques, 29, Barcelona, 2001.
- La fi de l'educació . POSTMAN, NEIL. Vic, Eumo Editorial.
- Enfocament globalitzador i pensament complex: una resposta per a la comprensió i intervenció en la realitat. ZABALA VIDIELLA, A. Barcelona, Graó Biblioteca de Guix, 1999.

També hem creat una nova secció sobre literatura infantil i juvenil per al desenvolupament, on pel moment hi ha els següents materials:

- Banda del Bola, La CLAVEROL, M.
- Fiesta bajo las estrellas, Una GARCÍA, Q.
- Tomás viaja por el mundo CORBEYRAN, E.
- Tres mellizas y las tres erres, Las CAPDEVILA, ROSER I CARLES
- Tres mellizas, tres gotas de agua, Las CAPDEVILA, ROSER I CARLES
- Unos padres para Aruna ALSIUS, LOURDES

Hem dinamitzat i moderat l'agenda d'Edualter, a la qual s'han introduït una mitjana de 5 actes mensuals, tal com detallem a continuació:

Actes introduïts a l'agenda d'activitats

- Curs La Mediterrània: cruïlla de tradicions i innovacions. Claus per entendre els conflictes actuals. BARCELONA (16-01 / 15-05)
- Curso: Orientación artística en danza y teatro para una cultura de paz y no violencia. SANTIAGO DE CHILE. (14-01 / 30-11)
- III Master en cooperación al desarrollo y gestión de ONGD. SEVILLA (02-02 / 02-02-2003)
- Curso Especialista en prevención y asistencia a mujeres sujetas a violencia de género (malos tratos y agresión sexual). MADRID (25-02 / 25-06)
- Curso sobre la India. LA NOU DE BERGUEDA (01-03 / 03-03)
- XVII Encuentros de educación para a paz. SANTIAGO DE COMPOSTELA (06-03 / 10-03)
- Educación para la paz: regulación no violenta de conflictos. BILBAO (08-03 / 10-03)
- 3ª Jornada mediación escolar. El papel del equipo docente. OLOT. (08-03-2002)
- Curso de Educación para el Desarrollo a través de internet. (08-03 / 30-05)
- Países Indostánicos. LA NOU DE BERGUEDA (18-04 / 21-04)
- Seminario el Juego Cooperativo. BILBAO (20-04 / 21-04)
- X Congreso de formación del profesorado ante el fenómeno de la violencia y convivencia escolares. CUENCA (03-05 / 06-05)
- Contact Conflict Transformation Across Cultures. VERMONT, EE.UU. (03-06 / 23-06)
- Mitos de la feminidad hacia las mujeres en el siglo XXI.
- Una ventana abierta a otras culturas. Taller de Henna.
- Sin ir tan lejos: realizar lo grande y lejano, cuidando lo pequeño y cercano.
- Asia Meridional, ¿unidad? ¿diversidad?
- Doctorado en Derecho: programa de derechos fundamentales
- Master en Derechos Fundamentales
- I concurso cultura para la Paz (26-02 / 26-04)

- L'Agenda 21 Escolar: Curs 2002-2003
- IX Jornades de Solidaritat SAC (24-04 / 26-04)
- Tercera Feria Solidaria (27-04 / 28-04)
- Títeres Por La Paz Y Los Derechos Del Niño.
- I Congreso Hispanoamericano De Educación Y Cultura De Paz.
- Iii Jornades D'educació En Valors.
- II Concurso Educativo Latepor.
- Foro Internacional Sobre Medios De Comunicación Y Globalización.
- Apropem El Marroc.
- Jornadas Formativas "Solidaridad En Juego".
- Modelos De Educación Para Atajar La Violencia Escolar.
- Técnicas (Modelos) Para Educar En Valores.
- II Jornadas Sobre Violència En Educación.
- I Seminário de Educaçao Multicultural (18-07 / 20-10)
- Desarrollo Humano y Sostenible en Educación para la Paz (23-09 / 27-09)
- IV Curso de Voluntariado: opción personal y participación social (01-10 / 23-11)
- II Feria de la Pedagogía de Paz y Convivencia (12-09 / 14-09)
- Taller de Educación Intercultural (17-09 / 27-09)
- Curso Estrategias para la cooperación al desarrollo (03-06 / 18-06)
- Escuela de verano: "Mundialización y diálogo entre culturas" (01-07 / 04-07)
- XXII Jornadas de Enseñantes con Gitanos (05-09 / 08-09)

La base de dades de grups també s'ha anat ampliant considerablement, amb una mitjana de 6 inscripcions mensuals.

Entitats inscrites a la base de dades de grups

- **Ayuda en Acción. MADRID**
- **Concertar. CÓRDOBA, ARGENTINA**
- **Cruz Roja Juventud. TENERIFE**
- **Defensa de los niños internacional, sección Bolivia. COCHABAMBA**
- **Escuela Diocesana. Departamento noviolencia y educación. BILBAO**
- **Equipo de investigación. Facultat de Psicologia. Universitat de València. VALENCIA**
- **Fundación Imago. BOGOTÁ, COLOMBIA**
- **Fundación la comunidad para el desarrollo humano. BUENOS AIRES**
- **Fundación Luciérnaga. MANAGUA, NICARAGUA**
- **GREC (Grup de recerca i estudis dels conflictes). BARCELONA**
- **Instituto Sindical de Cooperación al Desarrollo (ISCOD - ARAGÓN). ZARAGOZA**
- **Mediterranea Joven. VALENCIA**
- **Necso Consultores Internacionales. SANTIAGO DE CHILE**
- **Organización de la Cultura y el Arte Infantil. VILLA LAS CALETAS**
- **UNESCO Etxea. BILBAO**
- **Proyde. MADRID**
- **Itaka, BILBAO.**
- **Ayudemos a un niño, ALMERÍA.**
- **Alands Fredsinstitut. MARIEHAMN, FINLAND**
- **Anti-Slavery International. LONDRES, REINO UNIDO**
- **Asociación Marillac. MADRID, ESPAÑA**
- **Aspnet (UNESCO). INTERNACIONAL**
- **Averroes. ANDALUCÍA, ESPAÑA**
- **Centar za Mir. CROACIA**
- **Equipo Interdisciplinario Capacitador En Mediación Educativa. CHACO, ARGENTINA**

- **Erre Que Erre.** ANDALUCÍA, ESPAÑA
- **Instituto de cultura popular.** RECONQUISTA, ARGENTINA
- **Institución Intercultural De Timisoara.** TIMISOARA, ROMANIA
- **Intercultura-Intercambios Culturales.** XÁTIVA, ESPAÑA
- **Oneworld.Net.** INTERNACIONAL
- **Oxfam G.G.** REINO UNIDO
- **Partnership Foundation.** SOFIA, BULGARIA
- **Quetzal, associació per al desenvolupament dels nens i nenes en el seu context.** BARCELONA, ESPAÑA
- **Red De Apoyo Por La Justicia Y La Paz.** CARACAS, VENEZUELA
- **The Citizenship Foundation.** LONDRES, REINO UNIDO
- UNESCO, GENEVA
- **Asociación Huarayo.** PUERTO MALDONADO, PERÚ
- **Colectivo Educación social y Noviolencia Buenaespina,** JEREZ DE LA FRONTERA, CADIZ, ESPAÑA
- **Red de Turismo Sostenible -Redturs.** CUSCO, PERÚ
- **Centro Aragonés de Recursos para la Educación Intercultural -Carei,** ZARAGOZA
- **Colegiales Solidaria.** ARGENTINA
- **Corporación Nuevo Arco Iris,** COLOMBIA
- **Eixam.** RUBÍ, CATALUNYA
- **Foroedu.** MADRID, ESPAÑA
- **Fundación Ceppa, Centro de Estudios para la Paz.** SAN JOSÉ, COSTA RICA
- **Instituto de Investigaciones Koskun Kalu del Congreso General de la Cultura Kuna,** PANAMÁ
- **Movimiento Ecológico Voluntario,** LA PAZ, BOLIVIA
- **Ocarín, Organización de la Cultura y el Arte Infantil,** SANTIAGO, CHILE
- **FORKIDS, Asociación de Ayuda a la Infancia,** SANT CUGAT.
- **Grupo de Estudios sobre Ciudadanía, inmigración y minorías (Universitat de Valencia),** VALENCIA

En relació a les tasques pendents de finalitzar en el marc de la col.laboració amb el Programa Entrecultures per tal d'ampliar, revisar i actualitzar la secció d'educació intercultural de la base de dades bibliogràfica:

S'ha suprimit la secció de “Materials per treballar amb les famílies” de la base de dades bibliogràfica d'Edualter, tal com s'havia acordat.

Algunes de les fitxes d'aquest apartat s'han reubicat en altres seccions de la base de dades bibliogràfica d'Edualter, per indicació de les persones encarregades de dur a terme la revisió i actualització:

- Les aventures de Jeremiah Johson: a Discriminació i racisme, referències complementàries.
- La venganza de Ulzana: a Interculturalitat general, referències complementàries.
- ¿Dónde está la casa de mi amigo?: a Coneixement d'altres cultures i països, referències complementàries.
- Ludoteca Apatam: eliminat
- Marruecos. Experiencias: a Coneixement d'altres cultures i països, referències complementàries.

7) Participació en cursos, tallers i seminaris.

- * Granollers, l'Ajuntament de Granollers i l'Ajuntament de Castelldefels, i amb el suport de la Diputació de Barcelona.
- * **Congrés Nacional de Joventut de Catalunya** (7-10 novembre 2002), organitzat per la Generalitat de Catalunya.
- * **Accions d'Educació Intercultural Pla Comarcal de Joventut 2002** (21 de novembre - 12 de desembre 2002), organitzades pel Consell Comarcal del Maresme.